

KŘIVKOVÝ INTEGRÁL 2. DRUHU

Nechť je dána po částech hladká křivka C orientovaná
v souladu se svým parametrickým vyjádřením $x = x(t)$, $y = y(t)$

(a příp. $z = z(t)$) pro $t \in \langle a, b \rangle$ a vektorové pole

$$\vec{a} = u(x, y) \cdot \vec{i} + v(x, y) \cdot \vec{j} \quad (\text{příp. } \vec{b} = u(x, y, z) \cdot \vec{i} + v(x, y, z) \cdot \vec{j} + w(x, y, z) \cdot \vec{k}).$$

Potom křivkový integrál 2. druhu pole $\vec{a}$ (resp. $\vec{b}$) podél
křivky C značíme:

$$\int_C \vec{a} \cdot d\vec{r} = \int_C u(x, y) dx + v(x, y) dy$$

a definicijeme

$$\int_c \vec{a} \cdot d\vec{r} = \int_a^b \left[u(x(t), y(t)) \cdot x'(t) + v(x(t), y(t)) \cdot y'(t) \right] dt$$

V prostoru:

$$\begin{aligned} \int_c \vec{b} \cdot d\vec{r} &= \int_c u(x, y, z) dx + v(x, y, z) dy + w(x, y, z) dz = \\ &= \int_a^b \left[u(x(t), y(t), z(t)) \cdot x'(t) + v(x(t), y(t), z(t)) \cdot y'(t) + w(x(t), y(t), z(t)) \cdot z'(t) \right] dt \end{aligned}$$

Vlastnosti: $\int_C (\vec{a} + \vec{b}) \cdot d\vec{r} = \int_C \vec{a} \cdot d\vec{r} + \int_C \vec{b} \cdot d\vec{r}$

$$\int_C \alpha \vec{a} \cdot d\vec{r} = \alpha \int_C \vec{a} \cdot d\vec{r}$$

$$\int_{C_1+C_2} \vec{a} \cdot d\vec{r} = \int_{C_1} \vec{a} \cdot d\vec{r} + \int_{C_2} \vec{a} \cdot d\vec{r}$$

$$\int_C \vec{a} \cdot d\vec{r} = - \int_{-C} \vec{a} \cdot d\vec{r}, \text{ kde } -C \text{ značí opačn\u011b orientovan\u00e1}$$

v\u00edchku k C .

Příklady: 1) $\int_c y dx + x dy$, kde c je úsečka z $[1,1]$ do $[2,4]$

$$x = 1 + t$$

$$y = 1 + 3t$$

$$\underline{t \in (0,1)}$$

$$\underline{dx = x' dt = dt}$$

$$\underline{dy = y' dt = 3 dt}$$

$$\int_c y dx + x dy = \int_0^1 (1 + 3t) dt + (1 + t) 3 dt = \int_0^1 (4 + 6t) dt =$$

$$= [4t + 3t^2]_0^1 = 4 + 3 = \underline{\underline{7}}$$

$$2) \int_d y dx + x dy, \text{ kde } d \text{ je parabola } y=x^2 \text{ z } [1,1] \text{ do } [2,4]$$

$$\begin{aligned} x &= t & dx &= dt \\ y &= t^2 & dy &= 2t dt \\ t &\in \langle 1, 2 \rangle \end{aligned}$$

$$\int_d y dx + x dy = \int_1^2 t^2 dt + t \cdot 2t dt = \int_1^2 (3t^2) dt =$$

$$= \left[t^3 \right]_1^2 = 8 - 1 = \underline{\underline{7}}$$

$$3) \int_e y dx + x dy, e \text{ je kružnice } S = [0,0], R=2$$

$$x = 2 \cos t \quad dx = -2 \sin t dt$$

$$y = 2 \sin t \quad dy = 2 \cos t dt$$

$$t \in (0, 2\pi)$$

$\vec{a} = (y, x)$ je potenciálové

$$\begin{aligned} \int_e y dx + x dy &= \int_0^{2\pi} 2 \sin t (-2 \sin t) dt + 2 \cos t \cdot 2 \cos t dt = \\ &= 4 \int_0^{2\pi} (\cos^2 t - \sin^2 t) dt = 4 \int_0^{2\pi} \cos 2t dt = 4 \cdot \frac{1}{2} [\sin 2t]_0^{2\pi} = \underline{\underline{0}} \end{aligned}$$

Je-li $\vec{a}$ potenciální pole na M s potenciální funkcí f a c je křivka v M je

$$\int_c \vec{a} \cdot d\vec{r} = f(B) - f(A), \text{ kde } A \text{ je počátek a } B \text{ je koncový bod křivky } c.$$

(nezavislost integrálu na integrační cestě)

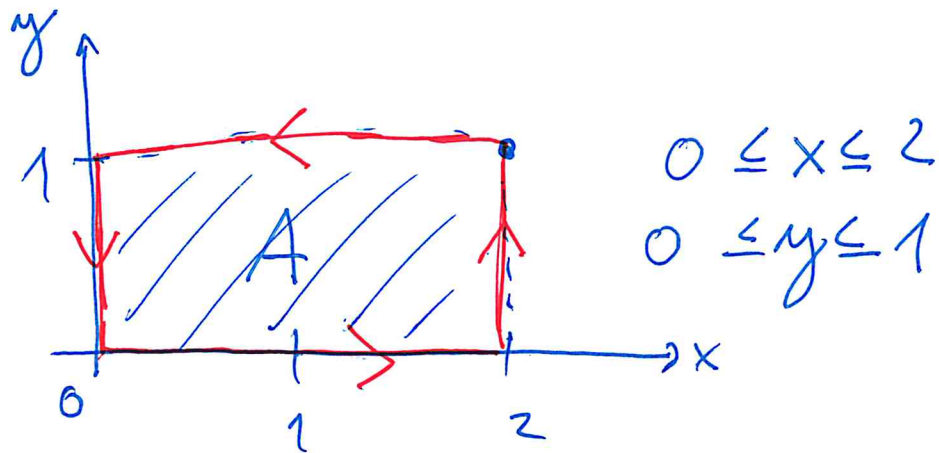
Speciálně $\oint_c \vec{a} \cdot d\vec{r} = 0$ pro uzavřenou křivku c .

$$\int_c \vec{F} \cdot d\vec{r} = W$$

$$\int_c \vec{E} \cdot d\vec{r} = U$$

$\int_a \quad xy \, dx + x^2 \, dy$, kde a je kladně orientovaný obvod obdélníku
 s vrcholy $[0,0]$, $[2,0]$, $[2,1]$, $[0,1]$

Gr. věta: $\int_a xy \, dx + x^2 \, dy = \iint_A (2x - x) \, dx \, dy = \iint_A x \, dx \, dy =$
 $= \int_0^1 \left(\int_0^2 x \, dx \right) dy = \int_0^1 \left[\frac{x^2}{2} \right]_0^2 dy = \int_0^1 2 \, dy = [2y]_0^1 = \underline{\underline{2}}$

Greenova věta: Bud' M množina v E_2 jejíž hranici tvoří
jednoduchá, uzavřená, po částech hladká hladně orientovaná
křivka c . Předpokládejme, že $u(x,y), v(x,y), \frac{\partial u}{\partial y}, \frac{\partial v}{\partial x}$ jsou
spojité na M . Potom platí

$$\int_c u dx + v dy = \iint_M \left(\frac{\partial v}{\partial x} - \frac{\partial u}{\partial y} \right) dx dy$$

